Startnotitie

1253-2 (2e)

oranjewoud

Milieueffectrapportage recreatieplas 't Waal

Recreatieschap
Stichtse Groenlanden

P 1253- 02
(2e ex)

Inhoud

		Blz.
1	**Inleiding**	**3**
1.1	Recreatieplas 't Waal	3
1.2	Milieueffectrapportage	3
1.2.1	*M.e.r. plicht*	*3*
1.2.2	*Doelstelling van de milieueffectrapportage*	*4*
1.3	Startnotitie	4
1.3.1	*Algemeen*	*4*
1.3.2	*Inspraak op startnotitie*	*5*
1.4	Leeswijzer	5
2	**Aanleiding voor het voornemen en doelstelling**	**6**
2.1	Uitbreiding recreatiemogelijkheden	6
2.2	Betekenis voor provinciaal zandwinbeleid	6
3	**Voorgenomen activiteit**	**8**
3.1	Aard en omvang van de activiteit	8
3.2	Ontgronding	8
3.3	Herinrichting	8
3.4	Fasering	9
3.5	Alternatieven en varianten	10
4	**Bestaande milieutoestand**	**11**
4.1	Veiligheid van de bestaande situatie van de dijken	11
4.2	Abiotisch milieu	11
4.2.1	*Landschap*	*11*
4.2.2	*Bodem, water*	*11*
4.3	Biotisch Milieu	12
4.3.1	*Beschermingsstatus*	*12*
4.3.2	*Flora*	*12*
4.3.3	*Fauna*	*13*
4.4	Archeologie en cultuurhistorie	13
4.4.1	*Archeologie*	*13*
4.4.2	*Cultuurhistorie*	*13*
4.5	Woon- en leefmilieu	13
4.5.1	*Ruimtegebruik*	*13*
4.5.2	*Recreatie*	*14*
4.5.3	*Verkeer*	*14*
5	**Te verwachten effecten**	**15**
5.1	Veiligheid van de dijken	15
5.2	Abiotisch Milieu	15
5.2.1	*Landschap*	*15*
5.2.2	*Bodem en water*	*15*
5.3	Biotisch milieu (flora en fauna)	16
5.4	Archeologie	17
5.5	Woon- en leefomgeving	17
5.5.1	*Ruimtegebruik*	*17*
5.5.2	*Recreatie*	*17*
5.5.3	*Kans op hinder*	*17*

Startnotitie milieueffectrapportage recreatieplas 't Waal

documentnr. 11743-113284
revisie 02
11 april 2002

Opdrachtgever

Recreatieschap Stichtse Groenlanden
Kanaalweg 95b
3533 HH UTRECHT

datum vrijgave	beschrijving revisie 02	goedkeuring	vrijgave
11-04-02	Definitieve startnotitie	E. v.d. Meijden	J. van Belle

1 Inleiding

1.1 Recreatieplas 't Waal

Op initiatief van het recreatieschap "Stichtse Groenlanden" zijn plannen opgesteld voor de aanleg van een recreatieplas. De realisatie vindt plaats door ontzanding door een samenwerking met Dekker Zandbaggerbedrijf B.V. en Ballast Nedam Bulkgrondstoffen v.o.f. Na aanleg worden de oevers ingericht voor recreatief gebruik en natuurontwikkeling. Voor een uitgebreide beschrijving van het voornemen wordt verwezen naar hoofdstuk 3.

De voorgenomen activiteit is gesitueerd in het noordelijk deel van de Honswijkerwaard (figuur 1 en 2), een uiterwaard gelegen aan de noord- of rechteroever van de rivier de Lek ter hoogte van de stuw bij Hagestein. Het plangebied wordt begrensd door de Lek aan de westzijde, de Noorder Lekdijk aan de oostzijde, de dam naar de stuw aan de noordzijde en een natuurreservaat van Staatsbosbeheer aan de zuidzijde. De buurtgemeenschap Molenbuurt en het dorp Tull en 't Waal liggen op ± 1 km van de voorgenomen activiteit, Houten en Vianen op ± 5 km. Het gebied maakt deel uit van de gemeente Houten (provincie Utrecht). De grond is grotendeels reeds in bezit van de initiatiefnemers.
De voorgenomen activiteit sluit aan op het al eerder gerealiseerde recreatiegebied Tull en 't Waal, ten noorden van de dam naar de stuw (figuur 2).

Op basis van de afwegingen voor de locatiekeuze t.b.v. recreatie en zandwinning (zie paragrafen 2.1. en 2.2), kan worden geconcludeerd dat in dit deel van de provincie Utrecht geen alternatieve locatie beschikbaar is voor zowel de vergroting van de oeverrecreatie capaciteit als de winning van zand.

De ligging, vorm en oppervlak van de recreatieplas (zie figuur 2) op de betreffende locatie is vastgelegd door de volgende randvoorwaarden:
- in het zuiden de aanwezigheid van een natuurgebied van Staatsbosbeheer;
- in het noorden door de recreatieve voorzieningen Tull en 't Waal 1, 2 en 3;
- in het westen door de (afgesloten arm van de) rivier de Lek zelf en het voorkomen in deze rivier van verontreinigde baggerspecie;
- In het oosten door de winterdijk van de rivier de Lek.

1.2 Milieueffectrapportage

1.2.1 M.e.r. plicht

Het oppervlak van de ontgronding is ongeveer 32,1 ha . Het oppervlak van de her- in te richten oevers bedraagt ongeveer 21,1 ha, waarvan 5,8 voor recreatief gebruik en 5,1 ha voor natuurontwikkeling. De 10,2 ha oever aan de lekzijde blijft dienst doen als zomerkade.
Het voornemen wordt aangemerkt als recreatieve of toeristische voorziening zoals aangegeven in de C lijst (activiteit 10,1) van het besluit Milieueffectrapportage 1994. Gelet op de omvang van het gehele bestemmingsplangebied-meer dan 50 ha- is het

5.5.3.1	Aanleg	17
5.5.3.2	Recreatief gebruik	18
6	**Procedures**	20
6.1	M.e.r. en bestemmingsplan	20
6.2	Watertoets	20
	Literatuur	21
	Figuur 1	22
	Figuur 2	23
	Figuur 3	24

voornemen m.e.r. plichtig. Dit houdt in dat de besluitvorming omtrent het voornemen niet mag worden genomen zonder dat een milieueffectrapport wordt opgesteld. De *milieueffectrapportage is in dit geval noodzakelijk voor de besluitvorming omtrent het* nieuwe bestemmingsplan (zie ook hoofdstuk 6).

1.2.2 *Doelstelling van de milieueffectrapportage*

De centrale doelstelling van milieueffectrapportage (m.e.r.) is het milieubelang een volwaardige plaats te geven in de besluitvorming over activiteiten met mogelijk belangrijke gevolgen voor het milieu. In een milieueffectrapport (MER) wordt ingegaan op de te verwachten milieueffecten bij een bepaalde activiteit. In het geval van het graven van de recreatieplas in de uiterwaarden van de Lek speelt onderzoek naar de effecten op de veiligheid van de aanliggende winterdijk en het daarachter liggende binnendijkse gebied de meest prominente rol.

Bij de milieueffectrapportage zijn verschillende partijen betrokken. Dit betreft:
- *Initiatiefnemer:* de particulier of overheidsorganisatie die een activiteit wil ondernemen. Deze moet het MER (laten) opstellen. In onderhavig geval is dit het recreatieschap "Stichtse Goenlanden".
- *Bevoegd Gezag:* één of meer overheidsinstanties die bevoegd zijn om over de activiteit van de initiatiefnemer het besluit te nemen waarvoor het MER wordt opgesteld. Het Bevoegd Gezag geeft in de m.e.r.-procedure richtlijnen voor de inhoud van het MER en beoordeelt de inhoud bij ontvangst. In onderhavig geval is het Bevoegd Gezag de gemeente Houten.
- *Commissie voor de milieueffectrapportage*: dit is een onafhankelijke commissie. Deze commissie stelt uit haar leden een werkgroep samen, die het Bevoegd Gezag adviseert over de Richtlijnen (het Advies voor Richtlijnen) en later over de volledigheid van het MER (het toetsingsadvies).
- *Insprekers:* insprekers zijn personen of organisaties die op bepaalde momenten in de m.e.r. procedure (zie hoofdstuk 6) hun mening over de inhoud van het MER en over de juistheid of volledigheid kenbaar maken. Het is voor iedereen mogelijk om als inspreker te reageren op en mee te denken in de m.e.r.-procedure op het moment van verschijnen van de Startnotitie en het moment van bekendmaking van het MER.

Vanwege het belang dat gehecht wordt aan de veiligheid van de dijken, wordt het Hoogheemraadschap direct betrokken bij het formuleren van de richtlijnen voor dit deel van het MER en de toetsing van het MER op aanvaardbaarheid.

1.3 Startnotitie

1.3.1 *Algemeen*

De m.e.r procedure is gestart met het uitbrengen van de voorliggende Startnotitie. Naast deze functie als officiële start van de procedure dient de Startnotitie tevens voor het verstrekken van informatie over onder andere het voornemen.
Naar aanleiding van de startnotitie worden door het Bevoegd Gezag richtlijnen opgesteld voor de inhoud van het MER. Hierbij zal onder andere gebruik worden gemaakt van het Advies voor Richtlijnen van de Commissie voor de milieueffectrapportage en van adviezen en reacties uit de inspraak. Alle belanghebbenden en betrokkenen kunnen reageren op

deze startnotitie en daarmee invloed uitoefenen op de zaken die in het MER aan de orde moeten komen.

1.3.2 Inspraak op startnotitie

Iedereen is in de gelegenheid in te spreken op de Startnotitie. Dit dient te geschieden binnen de wettelijk gestelde termijn van 4 weken. Schriftelijke reacties kunnen, onder vermelding van "*Recreatieplas 't Waal*", binnen de aangegeven termijn (4 weken) worden toegestuurd aan:

Gemeente Houten
Sector Stadsontwikkeling
Postbus 30
3990 DA Houten

Na publicatie van de startnotitie zal een informatieavond worden georganiseerd voor belangstellenden.

1.4 Leeswijzer

Deze startnotitie is als volgt opgebouwd: in hoofdstuk 2 wordt ingegaan op de aanleiding voor de voorgenomen activiteit, waarna in hoofdstuk 3 de activiteiten worden beschreven. In hoofdstuk 4 wordt de bestaande toestand en de autonome ontwikkeling van het milieu behandeld, terwijl in hoofdstuk 5 ingegaan wordt op de te verwachten milieueffecten. Tenslotte wordt in hoofdstuk 6 een toelichting gegeven op de verdere procedures.

Informatie initiatiefnemer

Recreatieschap Stichtse Groenlanden
Kanaalweg 95b
3533 HH Utrecht
contactpersoon: de heer mr K.P.J. (Charles) Wiss (030-2974003)

2 Aanleiding voor het voornemen en doelstelling

De voorgenomen aanleg van recreatieplas 't Waal wordt gemotiveerd door enerzijds het streven naar de verlaging van de tekorten aan oeverrecreatie in dit deel van de provincie Utrecht en anderzijds de wens van de provincie Utrecht om te voldoen aan haar taakstelling inzake de winning van beton- en metselzand. Hieronder worden beiden aanleidingen verder toegelicht.

2.1 Uitbreiding recreatiemogelijkheden

In het stadsgewest Utrecht zal de komende jaren de recreatiedruk toenemen. In een studie van LNV is berekend dat bij ongewijzigd beleid het tekort aan recreatieplaatsen tot 2010 kan oplopen tot ongeveer 15.000 (Wong 1994). Bij deze berekeningen is rekening gehouden met de bevolkingsontwikkeling binnen het stadsgewest (Leidsche Rijn, Houten Zuid e.d.), met trends in recreatie, met maatschappelijke ontwikkelingen en veranderingen in de bevolkingssamenstelling. In de planvorming rondom het stadsgewest, zoals verwoord in het gebiedsperspectief van de provincie Utrecht (Recreatieschap Stichtse Groenlanden 1998), worden bovenstaande tekorten opgeheven door ontwikkeling van de Haarrijnse plas (7000 plaatsen), Laagraven (4000) en Nederreinse plas (1750). Het huidige plan voor de aanleg van een recreatieplas bij het dorp Tull en 't Waal zal voorzien in de resterende behoefte van 2250 oever-recreatieplaatsen (Recreatieschap Stichtse Groenlanden 1998).

Het nieuwe recreatieterrein sluit aan bij de reeds bestaande recreatieterreinen Tull en 't Waal 1, 2 en 3. Het geplande terrein is reeds lange tijd in de plannen opgenomen als afronding van het recreatiegebied Tull en 't Waal. De gewenste capaciteitsverhoging is niet haalbaar binnen de reeds bestaande recreatieterreinen, omdat door golfslag langs de Lek een rietbescherming noodzakelijk is, waardoor de mogelijkheden voor oeverrecreatie (o.a. zwemmen) beperkt zijn.
Ontwikkeling van een nieuwe recreatieplas, zonder noodzakelijke oeverbescherming, is noodzakelijk om in het stadsgewest te komen tot een uitbreiding van de gewenste capaciteit voor zwemmen en zonnen.

Naast capaciteitsvergroting voorziet de voorgenomen aanleg van de recreatieplas ook in de behoefte aan verbreding van de recreatieve mogelijkheden. Tot slot kan worden opgemerkt dat ontwikkeling van recreatie in Tull en 't Waal de kans op ongereguleerde en ongewenste oeverrecreatie in uiterwaarden elders verkleint.

2.2 Betekenis voor provinciaal zandwinbeleid

Beton- en metselzand is in Nederland een relatief schaarse grondstof. Het is vanwege deze schaarste dat het Rijk met diverse Provincies in Nederland afspraken heeft gemaakt over taakstellingen voor de winning van beton- en metselzand.
In november 1997 is tussen het Rijk en de provincie Utrecht een taakstelling afgesproken voor het winbaar maken van 5 miljoen ton beton- en metselzand voor de periode 1999-2008, dat is gemiddeld 500.000 ton per jaar. Deze hoeveelheid is ruim 40% van het jaarlijks verbruik in Utrecht.

Om te kunnen voorzien in deze hoeveelheid beton- en metselzand zal in de provincie Utrecht een grootschalige winning noodzakelijk zijn. Op basis van ruimtelijke afwegingen en het geologisch voorkomen van geschikte exploiteerbare zandlagen heeft de provincie Utrecht een zoekgebied voor winningen vastgesteld (provincie Utrecht 2001). Op dit ogenblik zijn veel potentiële locaties nog niet (of niet meer) in gebruik, waardoor de provincie Utrecht te kampen heeft met een achterstand op haar taakstelling. De enige locatie in de Provincie waar op dit ogenblik beton- en metselzand wordt gewonnen is gelegen in de gemeente Woerden. Voor de periode 1999-2008 zal hier circa 0,8 miljoen ton beton- en metselzand gewonnen kunnen worden, wat onvoldoende is voor realisering van de taakstelling. Andere potentiële locaties zijn gelegen bij Den Oord bij Wijk bij Duurstede, de Haarrijnse plas in de Leidsche Rijn en de locatie Palmerswaard bij Rhenen. Of deze locaties ook daadwerkelijk worden geëxploiteerd is nog onzeker.
Een andere mogelijke winlocatie is bij Tull en 't Waal, het huidige plangebied. Naar verwachting kan bij de aanleg van de recreatieplas ongeveer 1,9 miljoen ton beton- en metselzand worden gewonnen.

Ook als deze locatie op korte termijn in gebruik genomen wordt, zal slechts aan een deel van de taakstelling worden voldaan. Het is nog onduidelijk hoe aan de rest van de taakstelling zal worden voldaan. Mogelijkheden die in het bouwgrondstoffenplan (provincie Utrecht 2001) worden beschreven betreffen o.a. het gebruik van fijner zand voor betonproductie, hiermee wordt het aantal potentiële locaties verhoogd. Daarnaast zou het beleid 'Ruimte voor Rijntakken' een bijdrage kunnen leveren aan de taakstelling, dit betekent het realiseren van bergruimte voor onbruikbare baggerspecie door het uitvoeren van zandwinning in uiterwaarden. Hiertoe dient echter eerst het provinciale beleid m.b.t. het omgaan met uiterwaarden worden veranderd en dienen de juridische mogelijkheden en de milieueffecten te worden onderzocht (provincie Utrecht 2001). Gezien de onzekerheden vormt deze optie zeker op korte termijn geen alternatief voor het huidige plan van zandwinning bij 't Waal.

Bedoeling is dat uit de opbrengsten van de zandwinning de aanleg- en onderhoudskosten van de recreatieplas en omliggende recreatieterreinen wordt bekostigd. De mogelijkheid om uit zandwinning de aanleg en onderhoud van de recreatieplas te bekostigen zijn kaderstellend geweest bij het vaststellen van de omvang en diepte van de aan te leggen recreatieplas.

3 Voorgenomen activiteit

In het MER zal onderscheid gemaakt worden tussen eindbestemming (recreatieplas) en de periode van uitvoering (zandwinning en recreatieplas). In onderstaande beschrijving zal globaal een beeld worden geschetst van het voornemen. Het MER zal hier in meer detail op ingaan, w.o. ook aanduiding van de aard en ligging van tijdelijke depots.

3.1 Aard en omvang van de activiteit

Figuur 3 geeft een impressie van de voorgenomen recreatieplas. De aanleg van de recreatieplas bestaat uit twee onderdelen: de ontgronding van de plas door zandwinning en de herinrichting van de oevers voor recreatief gebruik en natuurontwikkeling.
Het oppervlak van de ontgronding is ongeveer 32,1 ha. Het oppervlak van de her- in te richten oevers bedraagt ongeveer 21,1 ha, waarvan 5,8 voor recreatief gebruik en 5,1 ha voor natuurontwikkeling. De 10,2 ha oever aan de lekzijde blijft dienst doen als zomerkade. Beide laatstgenoemde delen sluiten aan op het bestaande zuidelijk gelegen natuurterrein in beheer van Staatsbosbeheer. Met de gemeente Houten is afgesproken het gehele gebied (53,2 ha) als plangebied voor het MER te beschouwen.

De maximale diepte van de ontgronding is NAP -22 m, de maximale dikte van het te ontgronden pakket is 25 m. Bij de ontgronding komt naar schatting ± 0,55 miljoen m^3 klei, 1,4 miljoen m^3 ophoogzand en 1,9 miljoen m^3 industriezand (beton- en metselzand) vrij.

3.2 Ontgronding

De ontgronding is een tussenstap in de realisatie van het recreatieterrein en begint met het verwijderen van de, voornamelijk uit klei bestaande, bovengrond met behulp van graafmachines. Voor tijdelijke opslag van de bovengrond is voorzien in de aanleg van depots langs de winterdijk. Vervolgens wordt met één tot drie vaartuigen het zand gewonnen. Verder zijn er ook nog drijvende installaties voor het scheiden van het zand in verschillende klassen.
Voor de tijdelijke opslag van eventueel gewonnen grind is voorzien in een depot onder water nabij de invaart.
Alle vrijkomende grondstoffen (zand en grind) worden per schip afgevoerd (6 tot 15 schepen per dag, afhankelijk van het aantal ingezette zandwin-vaartuigen).
Tijdens de ontgronding wordt doordeweeks en overdag (van ± 07.00 tot ± 19.00 uur) gewerkt. Alleen in geval van reparaties en calamiteiten kan hiervan afgeweken worden.

3.3 Herinrichting

Aan de winterdijkzijde ten noorden van de invaart wordt een strook gespaard en vervolgens opgehoogd (± 1m, met klei vrijkomend uit de ontgronding). Deze zal worden ingericht als recreatieve zone met boom– en recreatieweiden. De weiden worden voorzien van banken en picknicktafels. In het noordwestelijk deel is het zwaartepunt van het recreatieve gebruik voorzien, nabij de interne ontsluitingsweg en nabij het al bestaande recreatieconcentratiepunt ten noorden van de stuw. Hier zijn een speelplaats, mobiele sanitaire en mobiele horecavoorzieningen gepland.

Het recreatiegebied wordt ontsloten door een verharde weg langs de onderkant van de dijk. De interne ontsluitingsweg is, via de weg naar de stuw, aangesloten op de Noorder Lekdijk. Langs de toegangsweg worden zgn. groene halfverharde parkeerplaatsen gecreëerd met ruimte voor ± 500 auto's. Aan het eind van de toegangsweg is een parkeerplaats gesitueerd met ruimte voor ± 50 auto's en een grasveld dat bij drukte dienst kan doen als reserveparkeerplaats (ruimte voor ± 150 auto's). Totaal aan parkeerruimte is maximaal ± 700 plaatsen.
De oevers aan de winterdijkzijde ten zuiden van de invaart zullen worden ingericht als overgangszone naar het natuurontwikkelingsgebied van Staatsbosbeheer. Recreatie-mogelijkheden worden hier beperkt tot natuurgerichte vormen van recreatie (wandelen, natuurbeleving). Er worden geen wandelpaden aangelegd, alleen een graspad van de parkeerplaats van de recreatiezone naar het begin van de natuurzone.
Langs de oevers van de natuurzone zullen plas-dras en moerassituaties worden gecreëerd. De reeds bestaande natuurgebiedjes zullen in de natuurzone worden geïntegreerd.
Op de oevers aan de zijde van de Lek zal beplanting worden aangebracht (in overleg met Rijkswaterstaat en Staatsbosbeheer). Aan beide zijden van de invaart wordt een uitkijkpunt ingericht. In de plas wordt aan de zomerdijkzijde langs de Lek ten noorden van de invaart een 10-tal afmeerplaatsen voor waterpassanten gecreëerd.
De plas is niet bedoeld voor intensieve, hinder veroorzakende watersporten.

Op één plek zullen de taluds zo worden uitgevoerd, dat een eventuele ontwikkeling van een jachthaven niet onmogelijk wordt gemaakt. Voor de ontwikkeling van een jachthaven is een initiatief van een particuliere partij nodig, het recreatieschap zal hierin niet het voortouw nemen. Omdat er geen initiatieven in deze richting zijn, is de ontwikkeling van een jachthaven niet opgenomen in het plan voor de recreatieplas en dus ook geen onderwerp voor de m.e.r. procedure. Indien zich in de toekomst een initiatief voor een jachthaven aandient, zullen hiervoor alle benodigde besluitvormingstrajecten nog moeten worden doorlopen.

3.4 Fasering

De aanleg van de recreatieplas zal in 2 fasen plaatsvinden: een noordelijke en een zuidelijke helft. Fase 1 zal direct na het beëindigen van de zandwinning worden ingericht t.b.v. het recreatieve gebruik. Ondertussen wordt gestart met fase 2.

De volgorde van werkzaamheden is als volgt:
- aanleg van een kade tussen de gebieden van de 1e en 2e fase
- aanleg van voorzieningen in verband met de stabiliteit van de dijk
- verwijderen bovengrond fase 1 + afvoer naar tijdelijk depot
- graven invaart
- winning + afvoer zand fase 1
- herinrichten oevers fase 1 t.b.v. recreatie
- verwijderen bovengrond fase 2
- verwijderen kade tussen deelgebieden
- winning en afvoer zand fase 2
- herinrichten oevers fase 2 (natuurgebied)

Voor de totale aanleg (ontgronding + herinrichting) is een duur voorzien van 10 jaar. Fase 1 zal na ongeveer 5 jaar kunnen worden ingericht en in gebruik genomen voor de recreatie.

3.5 Alternatieven en varianten

Het plan dat er nu ligt vormt op hoofdlijnen het enige realistische alternatief. Het plan voldoet aan de recreatieve doelstellingen en de uitgangspunten voor de hoeveelheden te winnen grondstoffen, die nodig zijn om het plan realiseerbaar te maken. Verder is in het plan optimaal rekening gehouden met een zonering van recreatief gebied naar natuur-ontwikkelingsgebied, aansluitend bij de reeds bestaande zonering van recreatie en natuur. Meer op detailniveau geldt dat de taluds aan de winterdijkzijde binnen de gegeven plandoelen (recreatie én zandwinning) zijn geoptimaliseerd uit het oogpunt van de stabiliteit van de winterdijk.
Voor de ontwikkeling van het "meest milieuvriendelijke alternatief' (MMA) in het MER wordt daarom gedacht aan een alternatief waarin -binnen de geldende randvoorwaarden en de daaruit voortvloeiende vormgeving- op onderdelen een voor het milieu maximale uitwerking is opgenomen. Onderdelen waaraan aandacht zal worden besteed zijn:

- varianten voor maatregelen in verband met de stabiliteit van de dijk en de veiligheid van het achterland;
- het beperken van de geluidbelasting van de omgeving door de zandwinning. Hierbij zal mogelijk verder worden gegaan dan op grond van de geldende normering nodig is;
- eventuele maatregelen tegen de verspreiding van vertroebeling. Deze zullen worden overwogen, indien de effectvoorspelling hiertoe aanleiding geeft;
- het optimaliseren van de mogelijkheden voor natuurontwikkeling, onder meer door de vormgeving van de ondiepe oeverzone.

4 Bestaande milieutoestand

4.1 Veiligheid van de bestaande situatie van de dijken

Het binnendijkse gebied verdient aandacht gezien de relatief diepe ligging van het achterland. Hier drukt bij hoogwater in de rivier het grondwater aan de onderzijde van de afdekkende kleilaag. Reeds nu komen kwelbronnen en zandwellen voor. Ook onder de dijk treedt deze waterdruk op, waarbij theoretisch de vraag aan de orde is of de dijk kan afglijden. De stabiliteit van de dijk is gewaarborgd omdat deze verschijnselen buiten de stabiliteitszone optreden. De zorg voor dijk en achterland is des te groter, omdat bij eventuele op- of doorbraken zeer grote gebieden van Midden-Nederland bedreigd worden. Bij de laatste dijkverzwaringen van eind jaren tachtig is daarom aan de binnenzijde een kwelberm aangelegd, die water uit de onderzijde van de dijk moet draineren naar het binnendijkse gebied. Er is dus nu reeds een veilige situatie, gepaard met kwel.

4.2 Abiotisch milieu

4.2.1 Landschap

Het noordelijk deel van de Honswijkerwaard, waarin de voorgenomen activiteit is gesitueerd, is deels vergraven ten behoeve van de landbouw en kleiwinning.
Het natuurlijk reliëf van kronkelwaarden en geulen is hierdoor deels verdwenen.
De landschappelijke waarde van de uiterwaard is hierdoor beperkt. Dit in tegenstelling tot het zuidelijk deel van de Honswijkerwaard buiten het plangebied.
Het maaiveld van het noordelijk deel van de Honswijkerwaard ligt gemiddeld op NAP + 3,5 m, met een variatie van NAP +2,5 tot + 4,5 m. Het maaiveld ligt daarmee relatief laag, zeker in vergelijking met het zuidelijk deel van de Honswijkerwaard, dat een gemiddeld maaiveldniveau heeft van NAP + 4,5 m.
Onder invloed van het stuwpeil van NAP +2,8 m stroomt het noordelijk deel van de Honswijkerwaard tijdens hoogwater relatief snel onder. De zomerkade voorkomt permanente overstroming van de laaggelegen delen.

4.2.2 Bodem, water

De bodem van de Honswijkerwaard bestaat voornamelijk uit rivierzand en –klei.
De toplaag is 0,3 tot 3,6 m dik en bestaat voornamelijk uit klei. Onder de toplaag ligt een 5 tot 8 m dikke laag matig fijn zand op een tientallen meters dikke laag matig grof zand. Het zand bevat een kleine hoeveelheid grind (gemiddeld ± 3%) en stoorlagen, bestaande uit veen en / of klei (gemiddeld ± 1%).

De bodem is geclassificeerd als kalkhoudende poldervaaggrond (Rn95A, Bodemkaart van Nederland).
Uit onderzoek naar de kwaliteit van de bovengrond (Fugro, 2000) is geconcludeerd dat de bovengrond voor een gedeelte licht tot matig verontreinigd is: klasse 1 en 2 en 3, volgens de methodiek 4e Nota Waterhuishouding. Conform het Bouwstoffenbesluit is het

merendeel van de vrijkomende grond indicatief categorie 0 of 1 en dus nuttig toepasbaar. Ter hoogte van de voorgenomen invaart is, zowel boven als beneden de waterlijn, een beperkte hoeveelheid grond dusdanig verontreinigd (klasse 4) dat deze afgevoerd en verwerkt dient te worden.

De deklaag heeft een grote weerstand tegen verticale grondwaterbeweging (c = 1000 dagen) en een klein horizontaal doorlaatvermogen (kD = 5 m^2 /dag). Het eerste watervoerende zandpakket loopt tot ongeveer NAP -60 m, heeft een veel kleinere weerstand tegen verticale grondwaterbeweging (c = 1 tot 500 dagen) en een veel groter horizontaal doorlaatvermogen (kD = 1500-2000 m^2 /dag). Onlangs geplaatste peilbuizen laten waarschijnlijk een nog grotere openheid voor horizontaal doorlaten van waterdruk en grondwaterstroming zien.

De hydrologie van de Honswijkerwaard staat voornamelijk onder invloed van de waterstand in de Lek. Bij normale afvoer geldt bovenstrooms van de stuw een (gestuwd) peil van NAP +2,8 m in de Lek. Benedenstrooms van de stuw wordt het waterpeil beïnvloed door het getij en is gemiddeld NAP ± 0,8 m. Tijdens hoogwater (tot NAP + 5,25 m) wordt de stuw geopend en stelt zich een natuurlijk verhang in, waarbij boven- en benedenstrooms het waterpeil nagenoeg gelijk is.
In de Honswijkerwaard wordt een polderpeil gehanteerd van NAP +1,70 m. Door het verschil in (grond) waterpeil infiltreert water vanuit de Lek in de Honswijkerwaard en stroomt het in noordelijke richting af.

In het MER zal nader worden ingegaan op de hydrologie van het gebied, met name aan de hand van informatie die is verkregen door recente peilbuis gegevens.

4.3 Biotisch Milieu

4.3.1 Beschermingsstatus

Het plangebied alsmede de directe omgeving behoort niet tot de Ecologische Hoofdstructuur en vormt geen Ecologische verbindingszone. Het plangebied is niet aangewezen of aangemeld als Speciale Beschermingszone in het kader van de Vogelrichtlijn, Wetlandconventie en de Europese Habitatrichtlijn (Natura 2000). Daarnaast heeft het plangebied geen beschermde status in het kader van de Natuurbeschermingswet. In het Streekplan van de Provincie Utrecht (1994) valt het plangebied met het oog op het onderhavige initiatief niet onder deze regelgevingen.

4.3.2 Flora

Het noordelijk deel van de Honswijkerwaard, waarin voorgenomen activiteit gesitueerd is, wordt voornamelijk agrarisch gebruikt: maïs op de drogere delen en grasland op de nattere delen. De ecologische waarde is hierdoor beperkt. Dit in tegenstelling tot het zuidelijk deel van de Honswijkerwaard, alwaar een natuurgebied van Staatsbosbeheer is gelegen. Dit gebied maakt echter geen deel uit van het plangebied.
Er komen naar verwachting geen bijzondere plantensoorten voor. Uitzondering hierop vormen de zomerkade en de lokaal hoger gelegen delen in het zuidelijk deel van het plangebied, aangrenzend aan het gebied van Staatsbosbeheer.

In het kader van het MER zal er nog extra aandacht worden besteed aan het eventueel voorkomen van plantsoorten die beschermd zijn in het kader van de Flora- en Faunawet, *Habitatrichtlijn, of vermeld staan in rode lijsten.*

4.3.3 Fauna

De uiterwaard wordt door wintervogels gebruikt als uitrust- en foerageergebied. Broedsucces wordt betwijfeld, ingegeven door het intensieve agrarische gebruik.
In de poelen in de lagere delen van de uiterwaard, worden die faunasoorten verwacht, die algemeen in uiterwaarden voorkomen.
In het kader van het MER zal er nog extra aandacht worden besteed aan het eventueel voorkomen van diersoorten die beschermd zijn in het kader van de Flora- en Faunawet, Habitatrichtlijn, of vermeld staan in rode lijsten.

4.4 Archeologie en cultuurhistorie

4.4.1 Archeologie

Op drie locaties in het plangebied is recentelijk een indicatief archeologisch onderzoek uitgevoerd door het archeologisch adviesbureau RAAP (Raap, 2001). Op twee van de drie locaties zijn geen aanwijzingen gevonden voor de aanwezigheid van archeologische restanten. Verder archeologisch onderzoek is hier niet nodig. Op de derde locatie zijn reeds in het verleden de resten van een 17e eeuwse steenoven gevonden. Ten westen van deze locatie zijn aanwijzingen aangetroffen van archeologische restanten die samenhangen met deze steenoven. Deze restanten bevinden zich echter niet in het te ontgraven gebied.

4.4.2 Cultuurhistorie

In het deel van de Honswijkerwaard, waarin de voorgenomen activiteit gesitueerd is, liggen geen Rijks- of gemeentelijke monumenten.
Ten zuiden en ten oosten van de Honswijkerwaard ligt het fort Honswijk en een inundatiekanaal, deel uitmakend van de Nieuwe Hollandse Waterlinie. De Honswijkerwaard heeft niet tot het eigenlijke inundatiegebied van de Waterlinie behoord, *maar maakte deel uit van het open gebied rondom het fort Honswijk. Krachtens de Wet op* de Verboden Kringen (1853-1861) diende het gebied rondom de forten van Waterlinie open te blijven, wat een lage bebouwingsdichtheid en makkelijk verplaatsbare (houten) bebouwing oplegde.

4.5 Woon- en leefmilieu

4.5.1 Ruimtegebruik

Het huidig ruimtegebruik in het deel van de Honswijkerwaard, waarin de voorgenomen activiteit gelegen is, is voornamelijk agrarisch. Naar schatting 70 % van het plangebied is

in gebruik als gras- / weideland, 10% als bouwland (maïs). De overige 20% ligt buitendijks van de zomerkade of is plasdras.
Er is geen bebouwing in de uiterwaard. Aan de winterdijk zijn binnendijks enkele boerderijen gelegen. Direct ten zuiden van de dam naar de stuw liggen 9 woonboten.

4.5.2 *Recreatie*

Aan de zuidzijde van Stadsregio Utrecht is een groeiend tekort aan oeverrecreatie-capaciteit, voornamelijk veroorzaakt door de groei van de gemeenten Houten en Nieuwegein. Bestaande oeverrecreatie capaciteit is (te) beperkt.
Het bestaande deel van recreatiegebied Tull en 't Waal ten noorden van voorgenomen activiteit heeft een oppervlak van ± 20 ha. De inrichting bestaat uit een parkeerplaats, dagcamping, recreatieweiden, speeltoestellen en horeca / sanitairvoorzieningen. De capaciteit is 1500 bezoekers per dag (voorzien voor gemiddeld ± 20 dagen per jaar). Extrapolatie van tellingen uit 1999 geeft een gemiddeld bezoekersaantal van 400 op een "gewone" recreatiedag tot 1200 op een topdag (> 30 °C). Geëxtrapoleerd bezoekersaantal per jaar is ± 41.250.
Ten zuiden van de Lek ligt recreatieplas Everstein.
In de dode arm van de Lek, nabij de recreatieplas, zit een waterskiclub.

4.5.3 *Verkeer*

De ontsluitingsweg naar de voorgenomen recreatieplas is de Noorder Lekdijk, een 6m brede, geasfalteerde 60 km lange dijkweg. De Noorder Lekdijk fungeert als doorgaande weg ter ontlasting van het wegennet in het dorp Tull en 't Waal. Recreatief verkeer vanuit Utrecht en Nieuwegein naar het gebied rijdt vooral via de Lekdijk oost en de Lekdijk; vanuit Houten zal via Schalkwijk (de Korte en Lange Uitweg) en Tull en 't Waal (de Waalseweg, de Blasenburgseweg en de Lekdijk) de toerit worden gezocht (figuur 1).

Recentelijk is ten behoeve van het voornemen een fietspad aangelegd langs de Blasenburgseweg en langs de Rijksweg A27 (het Eikenlaantje). De fietspaden zijn bedoeld om fietsers een aantrekkelijker en veiliger route aan te bieden naar het recreatieterrein. Uiteindelijk is het de bedoeling dat het aangelegde 'Elpad' (fietspad gelegen tussen het centrum van het dorp Tull en 't Waal en de kanaaldijk) de fietsverbinding wordt tussen Houten en het recreatieterrein (figuur 1). Hiervoor moet nog wel een fietsbrug worden gerealiseerd over het Amsterdam Rijnkanaal. Hiermee is de bereikbaarheid van het gebied voor fietsverkeer goed te noemen.

5 Te verwachten effecten

5.1 Veiligheid van de dijken

Door Fugro Ingenieursbureau is in 1999 een studie verricht naar de effecten van het graven van een zandwinplas op de geohydrologie en de stabiliteit van de nabijgelegen winterdijk en de onderwatertaluds van de zandwinplas. Uit deze studie kon worden afgeleid dat gedurende de uitvoeringsfase tijdens hoogwater de binnendijkse kwel zal toenemen, wat tevens kan leiden tot een lokale instabiliteit van de winterdijk. De studie formuleert een aantal aanbevelingen om deze negatieve effecten tijdens hoogwater te voorkomen, waaronder bij hoogwater buitendijks pompen (Fugro 2000) en het staken van ontzandingwerkzaamheden in de winterperiode, waardoor een afdichtende sliblaag met hoge weerstand zich op het talud van de plas vormt.
Bij snelle val na een hoogwater in de Lek zal er water uit de onderwateroevers van de zandwinplas in de plas terugstromen. Naar verwachting van het Fugro onderzoek zal dit juist boven waterlijn plaats kunnen vinden.

Uit bovenstaande onderzoeken kan worden geconcludeerd dat er geen negatieve effecten van het voornemen op de dijkstabiliteit zullen optreden, mits er met name tijdens de uitvoeringsfase maatregelen worden genomen. Hiertoe worden op dit ogenblik enkele technische varianten ontwikkeld en onderzocht. Daarom zal in het kader van de m.e.r. een verdiepingsstudie worden uitgevoerd naar de effecten van het voornemen en de maatregelen op de geohydrologie en stabiliteit van de dijk. Niet ondenkbaar is dat de huidige veiligheidssituatie door de te kiezen maatregelen wordt verbeterd.

5.2 Abiotisch Milieu

5.2.1 Landschap

Door de voorgenomen aanleg van de recreatieplas verdwijnt een vergraven uiterwaard zonder hoge landschappelijke waarde. De bestaande plasdras locaties en de lokaal hoger gelegen locaties in het zuidelijk deel van het plangebied worden gespaard, evenals de zomerkade. Gecreëerd wordt een plas met heringerichte oevers. Het deel van de oevers aan de winterdijk ten noorden van de invaart zal worden ingericht met recreatie- en boomweiden. Het deel van de oevers aan de winterdijk ten zuiden van de invaart zal worden ingericht als natuurlijke overgang naar het reservaatgebied in het zuidelijk deel van de Honswijkerwaard.

In het MER zal aandacht worden besteed aan eventuele visueel landschappelijke effecten tijdens de zandwinning.

5.2.2 Bodem en water

Door de voorgenomen aanleg van de recreatieplas verdwijnt poldervaaggrond, zonder belangrijke bodemwaarden.

De vrijkomende grond uit de deklaag is grotendeels schoon en kan worden afgevoerd of worden hergebruikt voor de ophoging van de oevers.

Het is voorshands niet uitgesloten dat via de invaart verontreinigd slib vanuit de dode Lek arm in de recreatieplas terecht kan komen. In het MER zal hier aandacht aan worden besteed. Zonodig zullen maatregelen worden voorgesteld om dit te voorkomen. Ook zal worden aangegeven hoe de waterbodemkwalitieit van de recreatieplas zal worden gecontroleerd op de aanwezigheid van verontreinigingen.

De zandwinning zal gepaard gaan met vertroebeling, veroorzaakt door de lozing van waswater/proceswater met daarin fijne delen zand en klei.
De fijne zand- en kleidelen zakken relatief snel naar de bodem van de plas. Meestal is alleen vanuit een vliegtuig deze lozing waarneembaar door een lichte verkleuring van het water op meestal grotere diepte. Omdat het hier nieuw gevormd wateroppervlakte betreft, en de lozingen tijdelijk zijn, zal er praktisch geen sprake zijn van verstoring van flora en fauna.
Tijdens de eerste fase is de plas geen openbaar water. Eisen aan vertroebeling zullen waarschijnlijk op de plaats van lozing gesteld worden, dat is de overgang van plas naar bestaand water: de invaart. In het MER zal worden nagegaan in hoeverre vertroebeling in de Lek kan worden verwacht, en zo ja, of aanvullende maatregelen nodig zijn.
Tijdens de tweede fase is de eerste fase al publiekelijk in gebruik als recreatieplas. Het is op dit ogenblik niet duidelijk of de fijne deeltjes zo snel afzinken en/of de afstand van winning/lozing tot het gebruiksdeel zo groot is, dat de bovenste laag recreatief te gebruiken water voldoende helder is. In het MER zal getracht worden hier een beter beeld van te krijgen. Eventueel kan tussen het gedeelte van de plas waar de ontgravingwerkzaamheden plaatsvinden en het recreatiegedeelte een smalle dam worden uitgespaard teneinde vertroebeling in het recreatiewater te voorkomen.
Overigens is vertroebeling door natuurlijke mineralen niet schadelijk voor de oeverrecreant, maar kan dit bepaalde vormen van recreatief gebruik zoals zwemmen tijdelijk minder aantrekkelijk maken.

In het MER zal aandacht worden besteed aan het meten van de zwemwaterkwaliteit in de periode dat de recreatieplas in gebruik is.

5.3 Biotisch milieu (flora en fauna)

Door de voorgenomen aanleg en het gebruik van de recreatieplas verdwijnt vooral agrarisch weidelandschap met naar verwachting beperkte broedfunctie en gemiddelde uitrust- en foerageerfunctie. Deel van uitrust- en foerageerfunctie kan worden overgenomen door de recreatie en boomweiden, die naar verwachting delen van het jaar niet door recreanten zullen worden gebuikt.
De ecologisch waardevolle(re) plasdras-locaties en lokaal hoger gelegen locaties in het zuidelijk deel worden merendeels niet aangetast door de voorgenomen aanleg van de recreatieplas. De mogelijke aanwezigheid van waardevolle plantensoorten op de zuidelijk gelegen zomerkade, zullen door de werkzaamheden niet worden aangetast.
De aard en het oppervlak van de her- in te richten natuurvriendelijke oevers is zodanig, dat het eventuele verlies aan huidige plas-dras situaties wordt gecompenseerd en zelfs de ecologische waarde van het gebied kan stijgen.
In het MER zal nog nader worden ingegaan op het aspect ecologie, in het bijzonder de mogelijkheden van natuurontwikkeling.

5.4 Archeologie

De voorgenomen aanleg van de recreatieplas zal leiden tot verlies van de locatie waar de 17e eeuwse steenoven is gevonden (zie Raap 2001). In het westelijk deel van het onderzochte gebied zijn archeologische restanten gevonden die waarschijnlijk met de steenoven samenhangen. Over de aard en omvang van deze archeologische restanten moet nog extra onderzoek worden gedaan. Deze restanten bevinden zich niet in het te ontgraven gebied.
In het MER zal dit aspect nog nader worden uitgewerkt.

5.5 Woon- en leefomgeving

5.5.1 Ruimtegebruik

Tijdens de voorgenomen aanleg van de recreatieplas verandert het functiegebruik en de belevingswaarde van de Honswijkerwaard van agrarisch weidegebied naar een recreatieplas met recreatie- en natuurontwikkelingsoevers.
Aangezien de huidige woonschepen aan de Lek buiten het plangebied liggen, zal de voorgenomen aanleg van de recreatieplas niet ten koste gaan van de aanlegplaatsen.

5.5.2 Recreatie

Door de voorgenomen aanleg van de recreatieplas zal de capaciteit van recreatiegebied Tull en 't Waal met 2250 bezoekers per dag toenemen van 1500 naar 3750. Daarmee zal in combinatie met de aanleg van andere voorgestelde recreatievoorzieningen het geconstateerde tekort voor dit deel van de Provincie grotendeels worden opgeheven (Recreatieschap Stichtse Groenlanden 1998).
Aangenomen wordt dat de maximale capaciteit gemiddeld 20 dagen per jaar gehaald wordt. Op extreem warme dagen kan het aantal bezoekers groter zijn dan 2250, maar dit is maar voor een paar dagen per jaar voorzien.

Buiten deze 20 dagen per jaar verkrijgt de locale bevolking een rustgebied, met afwisseling van open water, oevers en natuurterrein voor extensief wandelen en visuele beleving.

5.5.3 Kans op hinder

5.5.3.1 Aanleg

Stofhinder
Tijdens het droog ontgraven van zand en klei gedurende de eerste periode van aanleg, zal er geen sprake zijn van hinderlijke stofverspreiding. De grond die van het terrein wordt verwijderd is klei wat in de regel geen stofproblemen veroorzaakt. De zandwinning en de zandafvoer vindt verder direct en dus nat plaats. Bovendien is de bodem begroeid en onder het maaiveld dermate vochtig dat de kans op stofvorming nihil is (zie bijlagen concept vergunningaanvragen). Dit aspect zal daarom slechts oppervlakkig in het MER worden aangesneden.

Geluidhinder
In de bijlagen voor de vergunningaanvraag zijn reeds geluidsberekeningen opgenomen. Uit de berekeningen kan worden afgeleid dat de winwerktuigen bij de woonboten de referentiewaarde overschrijden, maar de grenswaarde van 60 dB(A), zoals opgenomen in de Circulaire Natte Grindwinningen, in geen geval wordt overtreden. Teneinde de hogere geluidbelasting bij de woonschepen tegen te gaan worden bron- en overdracht-maatregelen getroffen (zie bijlagen vergunningverleningaanvraag). In het MER zullen de mogelijkheden van maatregelen worden verkend om de geluidsoverlast verdergaand te beperken dan de wettelijke normen.

Verkeershinder
Tijdens de voorgenomen zandontginning en aanleg van de recreatieplas is geen toename van hinder door (bouw)verkeer te verwachten, afvoer van grondstoffen geschiedt volledig per schip.

5.5.3.2 Recreatief gebruik

Verkeershinder
De verwachting is dat het recreatief verkeer met een factor 2,5 zal toenemen. Deze toename zal gedurende een beperkt aantal dagen (gemiddeld 20) optreden. Dit betekent een effectieve toename van verkeer op jaarbasis van 8%. Een aantal jaren geleden is reeds met het oog op het huidige initiatief de Blasenburgse weg aangelegd, waardoor het verkeer zoveel mogelijk om het dorp Tull en 't Waal wordt geleid. Bij de recreatieplas wordt voldoende parkeerruimte gecreëerd. Stagnatie op drukke dagen richting de recreatieplas wordt hiermee voorkomen.
Het bestaande recreatieve autoverkeer levert geen probleem op. Ook als de nieuwe recreatieplas in gebruik wordt genomen, is de bestaande capaciteit van de wegen toereikend.

Het gebruik van de winterdijk door fietsers speelt zich vooral af in voorjaar en zomer, en dan in de weekenden, vooral op zondagen. De drukte op de dijk door utilair autoverkeer zal in de nabije toekomst vermoedelijk toenemen door de aanleg van op- en afritten van de A27. Deze verkeersstromen zijn alleen aanwezig gedurende de werkdagen en zijn als zodanig niet op grote schaal veroorzaker van onveiligheid voor de recreatieve fietser. Indien de tot standkoming van de op- en afritten tot een groter autogebruik van de dijken leidt in de weekenden, is het wellicht nodig om in dat kader verkeersremmende maatregelen te nemen om de veiligheid te verbeteren.

Recentelijk zijn nieuwe fietspaden (het 'Elpad' en een fietspad naast de A27; zie paragraaf 4.5.3) aangelegd, waardoor de verkeersveiligheid voor deze groep weggebruikers is toegenomen.

Het aspect verkeersveiligheid zal in het MER verder worden toegelicht.

Geluidhinder
Om geluidsoverlast en gevaarlijke situaties te voorkomen wordt het gebruik van jetski's verboden. Als gevolg van de realisering van de recreatieplas zullen motorjachten ook toegang krijgen op de nieuwe plas. Het recreatieschap is verantwoordelijk voor het opstellen van een verordening voor de nieuwe plas en tevens voor het toezicht daarvan.

Hierin zal worden opgenomen dat snelvaren verboden is. Geluidhinder als gevolg van snelvarende motorjachten zal hiermee worden tegengegaan.

Veiligheid
In het MER zal aandacht worden besteed aan het aspect veiligheid van de recreanten in relatie met het in werking zijn van ontzandingvaartuigen gedurende fase 2 van de aanleg (zie paragraaf 3.4)

6 Procedures

6.1 *M.e.r. en bestemmingsplan*

De m.e.r. procedure zal worden gestart op het moment dat de startnotitie in de regionale dag- en weekbladen door de gemeente Houten openbaar wordt gemaakt.

Naar aanleiding van de startnotitie kan iedereen gedurende een periode van vier weken reageren om aan te geven welke onderwerpen naar haar of zijn idee vooral moet worden onderzocht in het MER. Daarnaast wordt de wettelijke adviseurs om advies gevraagd. De *commissie-m.e.r. geeft binnen 9 weken na bekendmaking van de startnotitie haar advies* in het "Advies voor de richtlijnen". Daarbij wordt onder meer rekening gehouden met de binnengekomen reacties en adviezen. Het is aan het Bevoegd Gezag (in dit geval de gemeenteraad van Houten) om de richtlijnen voor het MER vast te stellen. Deze richtlijnen vormen het Programma van Eisen voor het opstellen van het MER. De richtlijnen worden binnen maximaal 13 weken na bekendmaking van de startnotitie vastgesteld.

Aan de hand van de richtlijnen wordt vervolgens het MER opgesteld. Hiervoor bestaat geen wettelijk vastgestelde periode. Tegelijkertijd wordt gewerkt aan het opstellen van het voorontwerp bestemmingsplan, waarbij wordt afgestemd op de bevindingen in het MER. Als het MER gereed is, wordt dit aan het Bevoegd Gezag voorgelegd. Deze beoordeelt het MER op volledigheid en kwaliteit, rekening houdend met de richtlijnen.

Na aanvaarding worden door het Bevoegd Gezag het MER en het voorontwerp bestemmingsplan gelijktijdig bekend gemaakt en ter inzage gelegd. Tot 4 weken na publicatie is ieder in de gelegenheid in te spreken op het MER. In dezelfde periode brengen ook wettelijke adviseurs advies uit. Binnen 5 weken na afloop van de inspraaktermijn brengt de Commissie m.e.r. haar toetsingsadvies uit. In dit advies geeft de Commissie haar oordeel over de kwaliteit en de volledigheid van het MER.

Hiermee is de procedure voor het opstellen en toetsen van het MER gereed. De procedure voor de bestemmingsplanwijziging is echter nog niet beëindigd. Tegelijkertijd met de inspraaktermijn van het MER is ook het voorontwerp bestemmingsplan ter inzage gelegd, waarop inspraak mogelijk is. Verder is dan ook het overleg ex artikel 10 Besluit Ruimtelijke Ordening gestart. Dit overleg kan enige maanden in beslag nemen. Vervolgens wordt het ontwerpbestemmingsplan opgesteld, waarbij de uitkomsten van de inspraak en het overleg mee in beschouwing worden genomen. Het ontwerp-bestemmingsplan wordt ter inzage gelegd, waarbij de mogelijkheid wordt geboden bezwaren in te dienen. Het bestemmingsplan wordt vastgesteld door de gemeenteraad en daarna ter goedkeuring voorgelegd aan Gedeputeerde Staten.

6.2 Watertoets

De benodigde milieu-informatie ten behoeve van de watertoets zal worden opgenomen in het MER. Door de waterbeheerders vroegtijdig bij het project te betrekken, is ook de procedurele kant van de watertoets gewaarborgd.

Literatuur

- Beleidsplan Natuur en Landschap provincie Utrecht (maart 1992)
- Aanvullend milieukundig bodemonderzoek (Fugro, 1993)
- Beleidsplan Recreatie en Toerisme provincie Utrecht (1994)
- Wong, R. Openluchtrecreatie van 1995 naar 2010, Ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Volksgezondheid (1994)
- Streekplan provincie Utrecht (1994)
- Ontwikkelingsvisie Uiterwaarden van de Lek (mei 1997)
- Onderbouwing behoefteraming Gebiedsperspectief, Recreatieschap Stichtse Groenlanden (1998)
- Hydrologisch onderzoek zandwinlocatie Tull en 't Waal (Fugro, 1999)
- Teksten regelgeving milieueffectrapportage (1999)
- Afwegen en oordelen, handreiking voor de m.e.r.-beoordelingsplicht (1999)
- Projectnota recreatieplas 't Waal, Croonen Adviseurs (maart 2000)
- Concept vergunningsaanvragen + bijbehorende informatiemappen
- Plan noodspanningsbemaling ten behoeve van zandwinlocatie Tull en 't Waal (Fugro,2000)
- Indicatief milieukundig bodemonderzoek roofgrond uiterwaarden Tull en 't Waal (Fugro, 2000)
- Bouwgrondstoffenplan provincie Utrecht, provincie Utrecht (september 2001)
- Drie locaties in de Honswijkerwaarden, een aanvullend Archeologische inventarisatie (RAAP 2001)
- Bestemmingsplan gemeente Houten (2002)

Figuur 1: *Overzichtskaart*

oranjewoud

Figuur 3: *Impressie van de recreatieplas*